

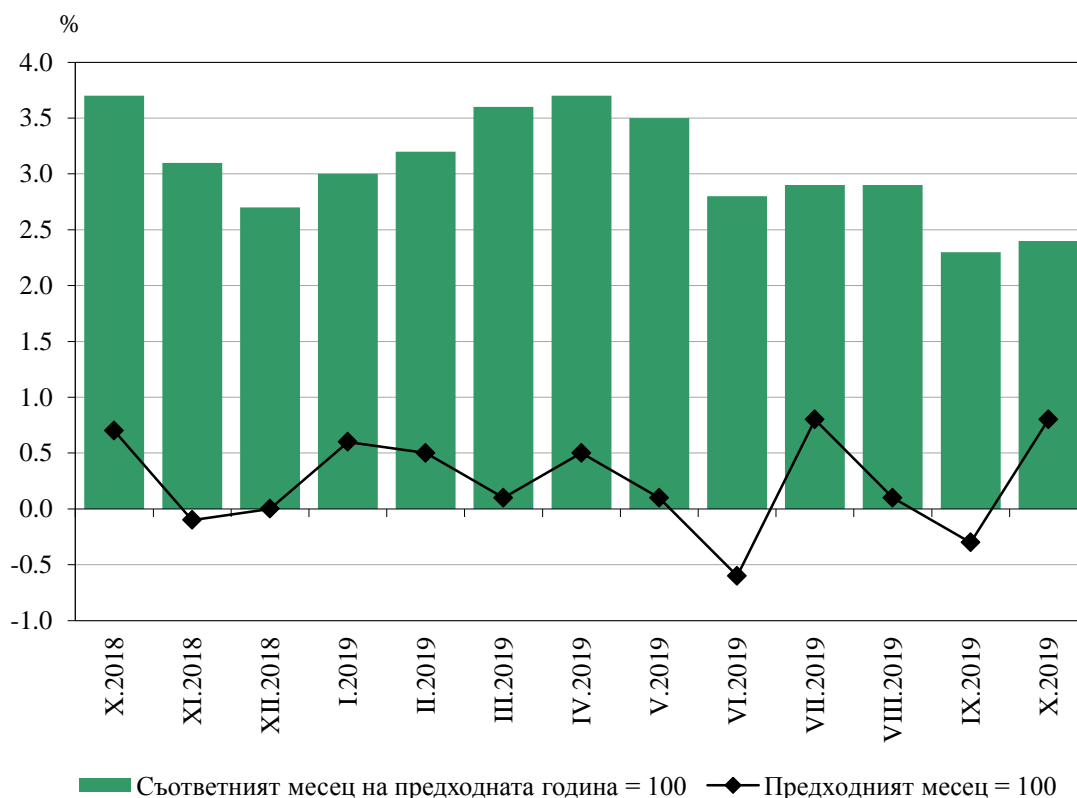
ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ОКТОМВРИ 2019 ГОДИНА

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени за октомври 2019 г. спрямо септември 2019 г. е 100.8%, т.е. месечната инфлация е 0.8%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2019 г. спрямо декември 2018 г.) е 2.5%, а годишната инфлация за октомври 2019 г. спрямо октомври 2018 г. е 2.4% (фиг. 1, табл. 1 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода ноември 2018 - октомври 2019 г. спрямо периода ноември 2017 - октомври 2018 г. е 3.0%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През октомври 2019 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 0.5%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.5%;
- облекло и обувки - увеличение с 9.0%;
- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0.2%;

- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с 0.3%;
- здравеопазване - увеличение с 0.4%;
- транспорт - намаление с 0.6%;
- съобщения - цените остават на равнището от миналия месец;
- развлечения и култура - увеличение с 4.9%;
- образование - увеличение с 0.2%;
- ресторанти и хотели - намаление с 0.2%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.4%.

През октомври 2019 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 0.6%, хляб - с 1.2%, месо от едър рогат добитък - с 0.6%, свинско месо - с 0.6%, малотрайни и трайни колбаси - съответно с 4.4 и 2.5%, мляно месо (кайма) - с 2.6%, риба - с 1.9%, сирене - с 1.0%, извара - с 1.4%, яйца - с 0.7%, млечни масла - с 0.6%, олио - с 1.3%, грозде - с 3.4%, домати - с 3.7%, зеле - с 0.8%, пипер - с 9.8%, маслини - с 1.0%, зрял боб - с 0.2%, захар - с 1.4%, оцет - с 1.3%, кафе - с 0.3%, плодови сокове - с 0.1%, ракии - с 0.2%, вина - с 1.1%, бира - с 2.9%, и други.

През октомври 2019 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: брашно - с 0.2%, месо от домашни птици - с 0.9%, пълномаслено прясно мляко - с 0.2%, кисели млека - с 0.1%, кашкавал - с 0.7%, маргарин - с 1.4%, ябълки - с 3.4%, цитрусови и южни плодове - с 1.1%, краставици - с 3.3%, зрял лук - с 5.8%, кореноплодни зеленчуци (моркови и червено цвекло) - със 7.0%, леща - с 3.6%, картофи - с 3.2%, шоколад и шоколадови изделия - с 1.9%, сол - с 0.3%, чай - с 0.3%, минерална вода - с 0.3%, газирани напитки - с 1.0%, и други.

През октомври 2019 г. в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение на цените при: цигари - с 0.2%, облекло - с 8.3%, обувки - с 10.7%, централно газоснабдяване - с 0.3%, течни горива за битови нужди - с 0.6%, въглища - с 1.9%, дърва за отопление - с 0.6%, мебели - с 1.4%, хладилници - с 1.0%, препарати за почистване на съдове - с 0.9%, дизелово гориво - с 0.5%, автомобилен бензин А95Н и автомобилен бензин А100Н - по 0.8%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 0.4%, метан за ЛТС - с 0.1%, услуги по обществено хранене - с 0.5%, продукти за лична хигиена и козметични продукти - по 0.6%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: газообразни горива за битови нужди - с 0.2%, перални и съдомиялни машини - с 0.8%, готварски печки - с 0.4%, бойлери - с 1.3%, отоплителни уреди - с 1.2%, прахове за пране - с 0.3%, принадлежности за ЛТС - с 1.7%, пътнически въздушен транспорт - с 20.4%, телевизори - с 0.5%, услуги по краткосрочно настаняване - с 6.6%, автомобилни застраховки - с 0.2%, и други.

През октомври 2019 г. цените на лекарствените продукти са се увеличили с 0.4%, а цените на лекарските услуги - с 0.2%. Цените на стоматологичните услуги остават на равнището от предходния месец.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени за октомври 2019 г. спрямо септември 2019 г. е 100.2%, т.е. месечната инфлация е 0.2%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2019 г. спрямо декември 2018 г.) е 2.0%, а годишната инфлация за октомври 2019 г. спрямо октомври 2018 г. е 1.6% (табл. 2 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода ноември 2018 - октомври 2019 г. спрямо периода ноември 2017 - октомври 2018 г. е 2.5%.

Според ХИПЦ през октомври 2019 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 0.4%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.5%;
- облекло и обувки - увеличение с 8.0%;
- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0.2%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с 0.3%;
- здравеопазване - увеличение с 0.3%;
- транспорт - намаление с 1.9%;
- съобщения - цените остават на равнището от миналия месец;
- развлечения и култура - увеличение с 2.5%;
- образование - увеличение с 0.2%;
- ресторанти и хотели - намаление с 2.2%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.4%.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Индексът на цените за малката кошница за октомври 2019 г. спрямо септември 2019 г. е 100.7%, а от началото на годината (октомври 2019 г. спрямо декември 2018 г.) е 103.3% (табл. 3 от приложението).

През октомври 2019 г. цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - увеличение с 0.6%;
- нехранителни стоки - увеличение с 1.4%;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 от началото на 2016 г. беше сменена базисната година за ХИПЦ и всички индекси се изчисляват и публикуват при база 2015 година. Динамичните редове са преизчислени при новата базисна година и са публикувани на сайта на НСИ (www.nsi.bg).

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за октомври 2019 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла 2018	X.2019		
		предходният месец = 100	декември 2018 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	100.8	102.5	102.4
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	30.283	100.5	104.9	104.7
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.957	100.5	102.0	102.5
03 Облекло и обувки	4.164	109.0	101.2	100.0
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	17.139	100.2	102.3	103.1
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	4.890	100.3	101.1	100.6
06 Здравеопазване	6.762	100.4	102.2	102.3
07 Транспорт	9.736	99.4	102.3	96.6
08 Съобщения	5.263	100.0	97.0	98.1
09 Развлечения и култура	5.478	104.9	98.0	102.5
10 Образование	0.441	100.2	103.5	103.4
11 Ресторанти и хотели	6.013	99.8	104.3	105.1
12 Разнообразни стоки и услуги	4.875	100.4	101.3	101.5
Хранителни стоки	31.550	100.6	104.8	104.7
Нехранителни стоки	35.206	101.3	101.5	99.5
Обществено хранене	5.363	100.5	104.6	105.4
Услуги	27.881	100.5	100.9	102.8

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за октомври 2019 година

Потребителски групи	Тегла 2017	X.2019			
		2015 = 100	предходният месец = 100	декември 2018 = 100	съответният месец от предходната година = 100
	‰	%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	105.23	100.2	102.0	101.6
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	218.722	111.56	100.4	104.8	104.7
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	63.672	109.44	100.5	101.9	102.5
03 Облекло и обувки	36.738	100.83	108.0	101.3	100.3
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	109.578	110.70	100.2	102.1	103.0
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	59.339	100.73	100.3	100.8	100.4
06 Здравеопазване	72.663	102.72	100.3	102.0	102.1
07 Транспорт	154.714	96.28	98.1	100.7	96.9
08 Съобщения	56.326	91.30	100.0	97.0	97.2
09 Развлечения и култура	72.406	100.86	102.5	98.8	101.3
10 Образование	13.638	114.82	100.2	103.1	103.0
11 Ресторанти и хотели	84.977	115.35	97.8	103.7	104.5
12 Разнообразни стоки и услуги	57.227	109.35	100.4	101.7	101.9

Таблица 3

Верижни индекси на цените за малката кошница от 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от домакинствата за октомври 2019 година

Потребителски групи	Тегла 2018	(Проценти)
		Х.2019 предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	100.7
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	48.694	100.6
Облекло и обувки	3.751	106.6
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	28.306	100.2
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	2.292	99.3
Здравеопазване	10.456	100.7
Транспорт	1.408	100.3
Съобщения	0.287	100.0
Развлечения и култура	0.607	100.3
Разнообразни стоки и услуги	4.199	101.5
Хранителни стоки	48.694	100.6
Нехранителни стоки	29.427	101.4
Услуги	21.879	100.0